Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007 թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2019Թ. 3-ՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ

Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

ARMECONOMBANK

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակտնտեսբանկի հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թ.. "Հայպետառբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 29 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկուն փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ եւ հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Կորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն	Ա. Խաչատրյան
Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝	Ռ. Բաղալյան
Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝	Օ. Չիչյան
Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝	Ա. Առաքելյան
Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝	Ա. Մանրիկյան
Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝	Ա. Փիլոսյան

AEB ARMECONOMBANK

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.09.2019թ. դրությամբ կազմում է 25,635,343 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,852,533 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով;

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուքիասյան Սարիբեկ Ալբերտի	28.32%
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	16.29%
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.66%
Սուքիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	16.87%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի

պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս"՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեզրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեզրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև

փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժութային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժութային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական

արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է ուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 <<Ֆինանսական գործիքներ>> ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,
- գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,
- այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում

ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

- իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

8.1 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

ARMECONOMBANK

Վարձակալություն

Բանկն իր գործունեությունն ապահովելու նպատակով կարող է վարձակալել հող, շենք և տարածքներ, այլ հիմնական միջոցներ, ինչպես նաև դրանց գծով կատարում կապիտալ ներդրումներ: Վարձակալված միջոցների հաշվապահական հաշվառումը տարվում է համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Վարձակալված հողի, շենքի և տարածքների, այլ հիմնական միջոցների վրա կատարված այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են վարձակալված հիմնական միջոցի արժեքը, դիտվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ճանաչվում են ակտիվ: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

01.01.2019թ.-ից ուժի մեջ է մտնելու ՖՀՄՍ 16-ը, որում ներկայացվում է վարձակալական ձեռնարկումների և հաշվապահական մոտեցումների սահմանման համապարփակ մոդել՝

նախատեսված վարձակալի և վարձատուի համար : ՖՀՄՍ 16-ն ուժի մեջ մտնելուց հետո կփոխարինի վարձակալության վերաբերյալ գործող ուղեցույցը, ներառյալ ՀՀՄՍ 17-ի Վարձակալություն և առնչվող մեկնաբանությունները :

ՖՀՄՍ 16-ում վարձակալությունը և ծառայության մատուցման պայմանագրերը տարբերակվում են՝ ելնելով նրանից, թե արդյոք սահմանված ակտիվը վերահսկվում է հաճախորդի կողմից: Գործառնական վարձակալության (արտահաշվեկշռային) և ֆինանսական վարձակալության (հաշվեկշռային) տարբերությունները վերացվում են վարձակալի հաշվապահական հաշվառման նպատակով, և այն փոխարինվում է այնպիսի մոդելով, որտեղ օգտագործման իրավունքով ակտիվը և համապատասխան պարտավորությունը պետք է ճանաչվեն վարձակալների կողմից՝ բոլոր վարձակալությունների համար, բացառության կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը:

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակային մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները, որոնք ճշգրտվում են վարձակալության պարտավորությունների ցանկացած վերագնահատման համար: Վարձակալության պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվին չվճարված վարձակալական վճարների ներկա արժեքով: Ըստ այդմ, վարձակալության պարտավորությունը ճշգրտվում է ըստ տոկոսային և վարձակալական վճարների, ինչպես նաև վարձակալության փոփոխությունների ազդեցության, ի թիվս մնացածի: Ավելին, դրամական հոսքերի դասակարգման վրա նույնպես ազդեցություն կլինի, քանի որ գործառնական վարձակալության վճարներն ըստ ՀՀՄՍ 17 ստանդարտի, ներկայացվում են որպես գործառնական դրամական հոսքեր, մինչդեռ, ըստ ՖՀՄՍ 16-ի մոդելի, վարձակալական վճարները կառանձնացվեն մայր գումարի և տոկոսային բաժնի, որը կներկայացվի համապատասխանաբար որպես ֆինանսավորման և գործառնական դրամական հոսքեր:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ""ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՍ-ների:

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

ՊԱՀՈՒՍ = ՄՆԱՑՈՐԴ * EAD * PD * LGD

որտեղ՝

ՄՆԱՑՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody’s վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ"՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն

ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի մաշվածության ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի մաշվածության ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածության ժամանակաշրջանը և մաշվածության հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում այն ընդունվում է 10 տարի: Մաշվածության հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները,

որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

ARMECONOMBANK

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տարեկան տոկոսադրույք (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բան-կոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3

Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել
20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և

ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձեռավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

ARMECONOMBANK

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաճյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր զրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնտոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեգմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեգմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեգմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ զտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով : Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված զուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հոդվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանասական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխու թյուններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

ARMECONOMBANK

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
30 Սեպտեմբեր 2019թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	**Ակտիվներ**			
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	34,649,507	38,158,045
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		91,197	116,058
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	11,491,116	13,175,950
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	6,900,084	3,882,703
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	11,196	17,468
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		470,809	
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	160,145,134	133,629,775
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	7,017,431	2,298,018
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	17,569,316	17,454,208
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		692,536	802,163
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,635,639	10,330,854
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	483,970	506,593
1.12	Այլ ակտիվներ	21	996,893	1,325,562
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		**251,154,828**	**221,697,397**
2	**Պարտավորություններ**			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	34,237,176	34,085,791
2.22	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	33,804,239	24,059,690
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	8,123,458	6,055,317
2.4	Հետգնման պայմանագրեր	22.3	22,636,548	20,519,048
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	106,198,122	95,828,768
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1		3,382,149
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		248,112	273,836
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	5,477,762	2,060,960
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	9,228	
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	432,354	280,380
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	717,176	849,982
2.12	Պահուստներ	30	66,032	61,891
2.13	Այլ պարտավորություններ	27	1,665,007	1,226,268
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		**213,615,214**	**188,684,080**
3	**Կապիտալ**			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	25,635,343	22,266,343
3.2	**Էմիսիոն եկամուտ**			
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,105,000	3,000,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		4,724,607	4,556,554
3.4	**Չբաշխված շահույթ (վնաս)**		4,074,664	3,190,420
	Ընդամենը՝ կապիտալ		**37,539,614**	**33,013,317**
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		**251,154,828**	**221,697,397**

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ.հոկտեմբերի 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
"30" Սեպտեմբեր 2019թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	5,343,222	15,219,797	4,194,632	12,236,598
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(2,765,932)	(7,897,961)	(2,196,379)	(6,582,514)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		**2,577,290**	**7,321,837**	**1,998,253**	**5,654,085**
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	657,863	1,785,957	810,887	2,218,601
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(160,915)	(436,527)	(110,448)	(356,906)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		**496,948**	**1,349,430**	**700,439**	**1,861,694**
Եկամուտ շահաբաժիններից		1,462	1,462	1,329	1,329
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	600,367	1,605,707	671,447	1,425,448
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	59,106	172,511	63,411	191,843
Գործառնական եկամուտներ		**3,735,173**	**10,450,947**	**3,434,879**	**9,134,399**
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(672,480)	(765,931)	(166,530)	(265,295)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,914,371)	(5,462,639)	(1,762,535)	(5,012,967)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(620,176)	(1,845,645)	(595,594)	(1,773,885)
Գործառնական շահույթ		**528,147**	**2,376,731**	**910,220**	**2,082,252**
Շահույթ/ (վնասը) մինչև հարկումը		**528,147**	**2,376,731**	**910,220**	**2,082,252**
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(230,817)	(652,564)	(244,787)	(463,204)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		**297,329**	**1,724,168**	**665,433**	**1,619,048**

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ.հոկտեմբերի 14

Միջանկյալ հաշվետվություն

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին

30/09/2019

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		91,804	(213,675)	(163,581)	(245,316)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		4,030	44,632	(33,525)	(27,622)
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո			394,391		(15,149)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		(18,361)	42,735	32,716	49,063
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		77,474	268,083	(164,391)	(239,024)
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		**374,803**	**1,992,251**	**501,043**	**1,380,024**

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ.հոկտեմբերի 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
"30" Սեպտեմբեր 2019թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		1,724,168	1,619,048
Ճշգրտումներ՝			
Շահութահարկի գծով ծախս		652,564	463,204
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից վնաս		765,931	265,295
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		617,477	532,630
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(7,761)	(98)
Եկամուտ շնորհներից			
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		593,657	(26,184)
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից զուտ օգուտ		(567,935)	(711,979)
Այլ եկամուտ		(550,090)	51,600
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		**3,228,011**	**2,193,516**
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		2,136,460	(256,666)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		(3,009,874)	4,297,126
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(24,584,714)	(26,306,873)
Հետգնման պայմանագրեր		(115,108)	3,142,977
Այլ ակտիվներ		356,170	(104,835)
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(222,115)	2,155,530
Հետգնման պայմանագրեր		2,113,354	(3,471,729)
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		9,242,018	8,203,664
Այլ պարտավորություններ		55,203	196,203
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան հարկումը		**(10,800,596)**	**(9,951,086)**
Վճարված շահութահարկ		(859,560)	(665,641)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		**(11,660,156)**	**(10,616,727)**
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր նվազում (ավելացում)		(4,663,582)	(859,056)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(468,232)	49,957
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(724,017)	(1,347,246)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		66,197	376,164
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(29,665)	(115,182)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) /(գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		**(5,819,298)**	**(1,895,363)**
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		2,068,141	1,671,689
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		9,360,231	4,726,647
Ստորադաս փոխառությունից (մարումներ)/ մուտքեր		(3,367,904)	(3,041,468)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		3,355,918	984,578
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		389,415	
Արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկում		3,369,000	3,000,000
Վճարված շահաբաժիններ		(682,702)	(271,146)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		**14,492,098**	**7,070,301**
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(549,645)	(172,155)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		**(3,537,001)**	**(5,613,945)**
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	**38,194,407**	**35,824,831**
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	**34,657,406**	**30,210,886**

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) **Ա. Խաչատրյան**

Գլխավոր հաշվապահ **Մ.Պողոսյան**

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ.հոկտեմբերի 14

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
"30" Սեպտեմբեր 2019թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող.23 /1

Հազ. դրամ

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Կանոնադրական կապիտալ		Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Չբաշխված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I աղյուսակ)									
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2018թ. (ստուգված)	13,708,745	13,708,745	33,438	6,000,000	1,531,277	3,157,777	4,597,371	29,028,608	29,028,608
ՖՀՄՍ- ի փոփոխության արդյունքում առաջացած պահուստների գումար					208,675		(32,150)	176,525	176,525
Վերահաշվարկված մնացորդը	13,708,745	13,708,745	33,438	6,000,000	1,739,952	3,157,777	4,565,221	29,205,133	29,205,133
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	3,000,000	3,000,000						3,000,000	3,000,000
Համապարփակ եկամուտ		-	-	-	(223,875)	(15,149)	1,619,048	1,380,024	1,380,024
Շահութաբաժիններ		-	-	-			(404,455)	(404,455)	(404,455)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	-	-	(65,711)	65,711	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում						(65,711)	65,711	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2018թ. (չստուգված)	16,708,745	34,085,791	33,438	6,000,000	1,516,077	3,076,917	5,845,525	30,180,702	30,180,702

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II աղյուսակ)									
Մնացորդը ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2019թ. (ստուգված)	22,266,343	22,266,343		3,000,000	1,501,220	3,055,334	3,190,420	33,013,317	33,013,317
Վերահաշվարկված մնացորդը	22,266,343	22,266,343	-	3,000,000	1,501,220	3,055,334	3,190,420	33,013,317	33,013,317
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	3,369,000	3,369,000		-	-	-		3,369,000	3,369,000
Համապարփակ եկամուտ		-	-	-	(126,308)	394,391	1,724,168	1,992,251	1,992,251
Շահութաբաժիններ		-	-	-		-	(834,954)	(834,954)	(834,954)
Սեփական կապիտալի տարրերի այլ ավելացում (նվազեցում), այդ թվում՝	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	105,000	-	(100,030)	(4,970)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին		-	-	105,000		-	(105,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում		-				(100,030)	100,030	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30.09.2019թ. (չստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,374,912	3,349,695	4,074,664	37,539,614	37,539,614

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն) Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2019 թ.հոկտեմբերի 14

Ծանոթագրություն 3. "Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ"

Հազ. դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/07/2019-30/09/2019	01/01/2019-30/09/2019	01/07/2018-30/09/2018	01/01/2018-30/09/2018
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	166,515	463,862	92,507	325,355
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	4,484,266	12,841,181	3,494,179	9,987,633
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	570,691	1,609,323	516,568	1,667,909
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	112,772	278,473	85,062	236,678
Այլ տոկոսային եկամուտ	8,978	26,959	6,316	19,023
Ընդամենը	**5,343,222**	**15,219,798**	**4,194,632**	**12,236,598**
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր				
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպութ	1,205,094	3,474,205	844,053	2,399,780
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,193,175	3,300,563	1,001,922	2,919,944
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	286,506	862,528	229,988	721,916
Տոկոսային ծախսեր ստորադաս փոխառությունների դիմաց	-	84,558	90,642	456,384
Տոկոսային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	81,157	171,998	28,330	63,684
Այլ տոկոսային ծախսեր	-	4,109	1,444	20,806
Ընդամենը	**2,765,932**	**7,897,961**	**2,196,379**	**6,582,514**
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	**2,577,290**	**7,321,837**	**1,998,253**	**5,654,084**

Ծանոթագրություն 4. "Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Հազ. դրամ

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/07/2019-30/09/2019	01/01/2019-30/09/2019	01/07/2018-30/09/2018	01/01/2018-30/09/2018
Դրամարկղային գործառնություններից	65,519	168,625	37,107	127,490
Հաշվարկային ծառայություններից	461,247	1,285,138	374,416	1,000,030
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	29,010	73,277	16,410	94,550
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	1,458	2,478	172	764
Վճարային քարտերի սպասարկումից	36,137	98,616	30,290	83,931
Այլ կոմիսիոն վճարներ	64,492	157,823	352,492	911,836
Ընդամենը	**657,863**	**1,785,957**	**810,887**	**2,218,601**
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	2,004	4,534	1,006	3,122
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	80,899	208,573	45,519	133,151
Երաշխիքների, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնությունների, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	13,539	26,903	8,378	60,687
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	10,725	31,155	8,248	30,793
Այլ կոմիսիոն վճարներ	53,748	165,362	47,297	129,153
Ընդամենը	**160,915**	**436,527**	**110,448**	**356,906**
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	**496,948**	**1,349,430**	**700,440**	**1,861,695**

Ծանոթագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/07/2019-30/09/2019	01/01/2019-30/09/2019	01/07/2018-30/09/2018	01/01/2018-30/09/2018
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	86,297	309,113	40,139	104,394
բաժնետոմսերից	-			
պարտքային արժեթղթերից	-			
-ածանցյալներից	86,297	309,113	40,139	104,394
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	527,247	535,086	1,225	(35,698)
Ընդամենը	**613,544**	**844,199**	**41,364**	**68,696**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	240,201	619,518	426,181	789,903
պարտքային արժեթղթերից	240,201	619,518	426,181	789,903
ածանցյալներից	-			
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների	(8,481)	(70,265)	(35,037)	(77,924)
Ընդամենը	**231,720**	**549,253**	**391,144**	**711,979**
Արտարժութային գործառնություններից				

Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	305,484	787,101	252,597	622,261
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(557,831)	(593,658)	(7,887)	26,186
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	1,540	3,808	2,317	12,228
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	5,910	15,004	(8,088)	(15,902)
Ընդամենը	**(244,897)**	**212,255**	**238,939**	**644,773**
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	**600,367**	**1,605,707**	**671,447**	**1,425,448**

Ծանոթագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Հազ. դրամ

Այլ գործառնական եկամուտ	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	47,393	125,574	48,533	145,225
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(4,127)	7,761	3,255	98
Այլ եկամուտներ*	15,840	39,176	11,623	46,520
Ընդամենը	**59,106**	**172,511**	**63,411**	**191,843**

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են քաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքույկների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Ծանոթագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ"

Հազ. դրամ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Ծանոթագրություն 13)	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Սկզբնական մնացորդ	13,303	36,639	2,898	-
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա				7,479
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(5,406)	(28,742)	853	(3,728)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	**7,897**	**7,897**	**3,751**	**3,751**
Բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով (Ծանոթագրություն 14)	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Սկզբնական մնացորդ	155,158	145,769	553	
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա				1,046
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(4,678)	4,711	(55)	(548)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	**150,480**	**150,480**	**498**	**498**
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով (Ծանոթագրություն 16)	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Սկզբնական մնացորդ	1,508,223	1,508,428	1,490,744	1,605,120
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա				(302,340)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	662,442	717,671	277,192	376,937
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	114,689	222,206	36,057	172,109
Պահուստի օգտագործում	(41,053)	(204,004)	(147,345)	(195,178)
Վերջնական մնացորդ	**2,244,301**	**2,244,301**	**1,656,648**	**1,656,648**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ(Ծանոթագրություն 17)	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Սկզբնական մնացորդ	278,243	227,486	214,578	-
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա				208,675
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	5,033	55,790	(33,525)	(27,622)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	**283,276**	**283,276**	**181,053**	**181,053**
Այլ ակտիվների գծով (Ծանոթագրություն 21)	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Սկզբնական մնացորդ	13,217	9,468	16,611	15,800
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	1,629	5,378	(5,103)	(4,723)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	1,427	1,427	276	881
Պահուստի օգտագործում	(78)	(78)	(22)	(196)
Վերջնական մնացորդ	**16,195**	**16,195**	**11,762**	**11,762**
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Սկզբնական մնացորդ	-	-		
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	6,982	6,982		
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				

Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	6,982	6,982	-	-
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով(Ծանոթագրություն 30)	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Սկզբնական մնացորդ	59,554	61,891	101,221	-
IFRS 9-ի ազդեցությունը պահուստների վրա				103,411
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	6,478	4,141	(72,832)	(75,022)
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	66,032	66,032	28,389	28,389
Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	**672,480**	**765,931**	**166,530**	**265,294**

Ծանոթագրություն 8. "Ընդհանուր վարչական ծախսեր"

Հազ. դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,168,426	3,388,907	1,072,802	2,941,156
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով			-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	70	693	18	4,359
Գործուղման ծախսեր	36,906	55,031	24,979	54,050
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	161,012	482,077	154,236	473,839
Ապահովագրության ծախսեր	35,015	103,145	33,952	98,511
Բանկի սաքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	63,051	214,552	135,160	387,220
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	173,911	511,401	167,340	511,841
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	3,417	26,117	3,895	30,376
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	25,350	79,297	26,002	74,105
Տրանսպորտային ծախսեր	36,451	108,201	40,576	115,254
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	160,125	331,298	64,298	191,689
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	28,287	94,386	24,725	90,021
Այլ վարչական ծախսեր	22,350	67,534	14,552	40,546
Ընդամենը	**1,914,371**	**5,462,639**	**1,762,535**	**5,012,967**

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/07/2019-30/09/2019	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	828	821	797	791
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ դրամ)	430	419	391	381

Ծանոթագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Հազ. դրամ

Այլ գործառնական ծախսեր	**01/07/2019-30/09/2019**	**01/01/2019-30/09/2019**	**01/07/2018-30/09/2018**	**01/01/2018-30/09/2018**
Վճարված տուգանքներ և տուժեր	75,574	75,574	-	141
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	74,630	247,634	86,250	258,750
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	66,151	395,362	176,085	547,588
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	219,433	617,477	180,911	532,629
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	44,604	159,200	53,115	158,990
Այլ ծախսեր	139,784	350,398	99,233	275,787
Ընդամենը	**620,176**	**1,845,645**	**595,594**	**1,773,885**

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված ծախսերը:

Ծանոթագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Հազ. դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01.07.2019 30.09.2019	01.01.2019 30.09.2019	01.07.2018 30.09.2018	01.01.2018 30.09.2018
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	276,507	726,881	302,872	585,000
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	64,478	106,955	-	(20,410)
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(110,168)	(181,272)	(58,085)	(101,386)
Ընդամենը	230,817	652,564	244,787	463,204

	01.07.2019 30.09.2019	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2019 30.09.2019	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.07.2018 30.09.2018	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01.01.2018 30.09.2018	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	528,147		2,376,731		910,220		2,082,252	
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	105,629	20.00	475,346	20.00	182,044	20.00	416,450	20.00
Չհարկվող եկամուտներ	(292)	(0.06)	(292)	(0.01)	-	-	(2,736)	(0.13)
Չհարկվող եկամուտ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	(44,632)	(8.45)	(44,632)	(1.88)		-		-
Չնվազեցվող ծախսեր	(3,376)	(0.64)	2,611	0.11	61,081	6.71	80,827	3.88
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	111,565	21.12	118,731	5.00	4,757	0.52	(2,057)	(0.10)
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	64,478	12.21	106,955	4.50	-	-	(20,410)	(0.98)
Այլ արտոնություններ	(2,555)	(0.48)	(6,155)	(0.26)	(3,095)	(0.34)	(8,870)	(0.43)
Շահութահարկի գծով ծախս	230,817	43.70	652,564	27.46	244,787	26.89	463,204	22.25

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

Հազ. դրամ

	Մնացորդը նախորդ ժամանակա-շրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	**285,256**	**146,533**	**-**	**431,789**
Հաշվեգրված ծախսեր և այլ պարտավորություններ	146,060	58,938		**204,998**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով	131,906	93,305		**225,211**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,290	(5,710)		**1,580**
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	**(1,135,238)**	**34,740**	**(48,467)**	**(1,148,965)**
Ներդրումային արժեթղթեր	(329,809)	(507)	42,735	**(287,581)**
Հիմնական միջոցներ	(757,410)	19,266	(91,202)	**(829,346)**
Պայմանական պարտավորություններ	(30,621)	19,071		**(11,550)**
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(17,398)	(3,090)		**(20,488)**
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	**(849,982)**	**181,273**	**(48,467)**	**(717,176)**

Ծանոթագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Հազ. դրամ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/07/2019-30/09/2019	01/01/2019-30/09/2019	01/07/2018-30/09/2018	01/01/2018-30/09/2018
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	297,329	1,724,168	665,433	1,619,048
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	224,747	557,074	126,575	126,575
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (մնաց)	72,582	1,167,094	538,858	1,492,473
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,852,533	1,852,533	1,852,533	1,852,533
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	**0.04**	**0.63**	**0.29**	**0.81**

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթի կամ վնասի և այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի հարաբերությունն է:

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Հազ. դրամ

Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	30/09/2019	31/12/2018
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	11,624,912	9,304,956
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,967,689	24,178,654
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		2,000,000
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	155,334	35,701
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,909,406	2,674,110
Հաշվեգրված տոկոսներ	65	986
Պահուստներ/IFRS/	(7,899)	(36,362)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	**34,649,507**	**38,158,045**

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2019	31/12/2018
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	291,000	1,786,500
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	**291,000**	**1,786,500**
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	999,537	3,434,625
Այլ	118,208	303,698
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		1,935,000
Այլ	117,109	92,870
Հաշվեգրված տոկոսներ	383	2,185
Ընդամենը	**1,235,237**	**5,768,378**
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(14,574)	(336)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	**1,511,663**	**7,554,542**

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/09/2019	31/12/2018
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	9,299,551	5,278,666
Այլ	570,447	
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	225,532	1,098,516
Հաշվեգրված տոկոսներ	27,094	16,660
Ընդամենը	**10,122,624**	**6,393,842**
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(143,171)	(12,031)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**9,979,453**	**6,381,811**
Զուտ պահանջներ բանկերի և Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**11,491,116**	**13,936,353**

**30.09.2019թ. և 31.12.2018.թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում համապատասխանաբար ներառված են "Visa international" կազմակերպությունում ներդրված 114.709 ԱՄՆ դոլար (30.09.2019թ.-ին 54.598 հազ.ՀՀ դրամ, 31.12.2018թ-ին 54.522 հազ.դրամ), "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 162.314 ԱՄՆ դոլար (30.09.2019թ.-ին՝77.256 հազ. ՀՀ դրամ, 31.12.2018թ-ին 77.948 հազ.դրամ) գումարներով ապահովագրական դեպոզիտները, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգերի նկատմամբ առաջացած դեբիտորական գումարներ::

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	30/09/2019	31/12/2018
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	6,900,084	3,882,703
Ընդամենը	**6,900,084**	**3,882,703**

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվողֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվողայլ ֆինանսական ակտիվներ	30/09/2019	31/12/2018
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ	11,196	17,468
Ընդամենը	**11,196**	**17,468**

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվողայլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	30/09/2019	31/12/2018
Վարկեր, այդ թվում՝	141,363,814	119,733,641
Հիփոթեքային	12,895,847	9,135,362
Վարկային քարտեր	20,056,367	14,809,006
Ֆակտորինգ		
Հետ գնման պայմանագրերով		
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	969,254	595,556
Ընդամենը վարկեր	**162,389,435**	**135,138,203**
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,244,301)	(1,508,428)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	**160,145,134**	**133,629,775**

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/09/2019	31/12/2018
Պետական ձեռնարկություններ	**74,301**	**121,744**
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	**67,019,617**	**58,533,589**
խոշոր ձեռնարկություններ	30,767,288	24,995,713
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	36,252,328	33,537,876
այդ թվում բիզնես քարտեր	168,204	89,972
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	**81,494,498**	**66,898,016**
սպառողական վարկեր	47,032,600	40,191,917
հիփոթեքային վարկեր	12,895,847	9,135,362
վարկային քարտեր	19,867,677	14,689,881
Անհատ ձեռնարկատերեր	**12,831,765**	**8,983,316**
Հաշվեգրված տոկոսներ	**969,254**	**601,538**
Ընդամենը վարկեր	**162,389,435**	**135,138,203**
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(2,244,301)	(1,508,428)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	**160,145,134**	**133,629,775**

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	30/09/2019	31/12/2018
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	42,123,407	41,196,154
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	5,444,472	17,023,207
Ընդամենը	**47,567,878**	**58,219,361**
Վարկային ներդրումներ	162,389,435	135,138,203
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	29.29%	43.08%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	35,150,145	32,270,581
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	135.33%	180.41%
Ընդամենը	**47,567,878**	**58,219,361**

		30/09/2019
Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	**Մնացորդ հազ դրամ**	**քանակ**
ADB/TFP/IBA/Ասիական Զարգացման Բանկ	423,034	13
ADB/TFP/RCA/Ասիական Զարգացման Բանկ	11,960	2
ADB/WESSD/Ասիական Զարգացման Բանկ	1,552,228	83
BlueOrchard/MSE/Բլյու Օրչարդ	1,286,803	42
DEG/SME/ԴԵԳ	3,884,075	145
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Զարգացման ԵվրոպականԲանկ	3,060,984	209
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ էս Սի էյ	141,466	13
GAF/ KfW /ENERGY	69,910	58
FMO/MSME/Retail/	2,193,291	37
GAF/KfW/SME	6,338,409	788
GAF/KfW/SME/ENERGY	295,091	31
GLS AI MFF/ME/ՋԻԷԼԷՍ ՕԼԹԸՐՆԸԹԻՎ ԻՆՎԵՍՏՄԸՆԹՍ -	118,901	96
INCOFINCVBA/MSE/ ԻՆԿՈՖԻՆ	3,603,269	114
MSMEBondsSA/MSME/ՄԻԿՐՈ, ՓՈՔՐ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅԶԻԶ ԲՈՆԴԶ ԷՍ Է3	3,391	1
SICAV-SIF/ME1/Սիմբիոտիկս-Գլոուբլ Ֆայնենշրլ Ինքյուժն Ֆանդ	428,186	122
EIB/APEX	262,574	4
SICAV-SIF/ME2/Սիմբիոտիկս-էսԻԲի IV Մայկրոֆայնընս Ֆանդ	1,844	1
BS/SME3	90,030	8
EFA FIDF/SME	875,649	12
GLII/ME	43,028	3
Ընդամենը	**24,684,123**	**1,782**

		31/12/2018
Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	**Մնացորդ հազ դրամ**	**քանակ**
ADB/TFP/IBA/Ասիական Զարգացման Բանկ	432,689	11
ADB/TFP/RCA/Ասիական Զարգացման Բանկ	129,575	7
BlueOrchard/MSE/Բլյու Օրչարդ	1,585,808	55
DEG/SME/ԴԵԳ	5,386,802	184
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Զարգացման ԵվրոպականԲանկ	1,033,603	94
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ էս Սի էյ	232,079	17
GAF/ KfW /ENERGY	70,757	11
GAF/KfW/SME	6,044,003	648
GAF/KfW/SME/ENERGY	447,132	38
GLS AI MFF/ME/ՋԻԷԼԷՍ ՕԼԹԸՐՆԸԹԻՎ ԻՆՎԵՍՏՄԸՆԹՍ -	141,034	121
INCOFINCVBA/MSE/ ԻՆԿՈՖԻՆ	1,004,188	16
MSMEBondsSA/MSME/ՄԻԿՐՈ, ՓՈՔՐ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅԶԻԶ ԲՈՆԴԶ ԷՍ	647,454	23
SICAV-SIF/ME1/Սիմբիոտիկս-Գլոուբլ Ֆայնենշրլ Ինքյուժն Ֆանդ	525,550	141
SICAV-SIF/ME2/Սիմբիոտիկս-էսԻԲի IV Մայկրոֆայնընս Ֆանդ	2,516	1
Ընդամենը	**17,683,190**	**1,367**

Հազ. դրամ

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորուստների գծով պահուստները)	**30/09/2019**	**Տոկոսային հարաբերությունը**	**31/12/2018**	**Տոկոսային հարաբերությունը**
Արդյունաբերություն	17,111,766	10.54	19,388,879	12.64
Գյուղատնտեսություն	1,653,096	1.02	19,432,344	12.66
Շինարարություն	8,763,316	5.40	7,738,895	5.04
Տրանսպորտ և կապ	623,298	0.38	503,186	0.33
Առևտուր	33,455,624	20.60	24,625,736	16.05
Սպառողական	67,782,227	41.74	56,919,932	37.10
Հիփոթեքային վարկեր	12,950,523	7.97	9,175,875	5.98
Սպասարկման ոլորտ	11,269,798	6.94	10,556,635	6.88
Այլ	8,779,787	5.41	5,097,048	3.32
Ընդամենը	**162,389,435**	**100**	**153,438,530**	**100**

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	**30/09/2019**	**Տոկոսային հարաբերությունը**	**31/12/2018**	**Տոկոսային հարաբերությունը**
ՀՀ ռեզիդենտներ	161,348,066	99.36	132,918,791	99
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	40,680	0.03	77,242	0.06
-Իտալիա	40,680		77,242	-
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների	38,300	0.02	32,204	0.02
-Ռուսաստան	38,300		32,204	0.03
Հաշվեգրված տոկոսներ	962,389	0.59	601,538	0.74
Ընդամենը	**162,389,435**	**100**	**133,629,775**	**100**

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություն

30.09.2019

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /IFRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեզրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	66,080,476	786,044	883,613	577,021	8,691	8,346
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	94,370,644	618,156	830,196	62,559	215,815	192,175
Ընդամենը	**160,451,120**	**1,404,200**	**1,713,809**	**639,580**	**224,506**	**200,521**

31.12.2018

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեզրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեգրեսիոն մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեզրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	58,929,052	877,748				
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	75,924,992.00	475,326.00	112,491.00	27,822	171,669.00	127,532.00
Ընդամենը	**134,854,044.00**	**1,353,074.00**	**112,491.00**	**27,822.00**	**171,669.00**	**127,532.00**

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող փոխառություններ"

30.09.2019

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Սպառողական				
Ոչ ժամկետանց	67,150,923	409,218	66,741,705	0.61%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր	233,725	1,628	232,097	0.70%
- 31-ից 60 օր	81,577	29,897	51,680	36.65%
- 61-ից 90 օր	92,691	32,757	59,934	35.34%
- 91-ից 180 օր	133,469	118,847	14,622	89.04%
- 180 օրից ավել	89842	80,526	9,316	89.63%
Հեղամենը	**67,782,227**	**672,873**	**67,109,354**	0.99%
Ստեղծում				
Ոչ ժամկետանց	33,445,856	471,435	32,974,421	1.41%
Ժամկետանց՝			0	
- 1-ից 30 օր	6,776	95	6,681	1.40%
- 31-ից 60 օր	1,534	575	959	
- 61-ից 90 օր	1,458	546	912	37.45%
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել			0	
Հեղամենը	**33,455,624**	**472,651**	**32,982,973**	1.41%
Արտադրություն				
Ոչ ժամկետանց	17,111,766	139,059	16,972,707	0.81%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել			0	
Հեղամենը	**17,111,766**	**139,059**	**16,972,707**	0.81%
Շինարարություն				
Ոչ ժամկետանց	8,763,316	71,202	8,692,114	0.81%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Հեղամենը	**8,763,316**	**71,202**	**8,692,114**	0.81%
Հիպոթեքային				
Ոչ ժամկետանց	12,939,590	36,487	12,903,103	0.28%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր	1,102	0.83	1,101	
- 31-ից 60 օր	9,831	3,859	5,972	39.25%
- 61-ից 90 օր			0	#DIV/0!
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Հեղամենը	**12,950,523**	**40,347**	**12,910,176**	0.31%
Գյուղատնտեսություն				
Ոչ ժամկետանց	1,652,268	5,009	1,647,259	0.30%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր	828	0.87	827.13	0.11%
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
Հեղամենը	**1,653,096**	**5,010**	**1,648,086**	0.30%
Այլ ոլորտներ				
Ոչ ժամկետանց	19,142,106	269,929	18,872,177	1.41%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր	2,864	136	2,728	4.75%
- 31-ից 60 օր	1,526,718	571946	954,772	
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր	1,195	1,148	47	96.07%
- 180 օրից ավել			0	#DIV/0!
Հեղամենը	**20,672,883**	**843,159**	**19,829,724**	4.08%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**162,389,435**	**2,244,301**	**160,145,134**	1.38%

31.12.2018

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով ռեզերվ	Զուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման մակարդակ
Սպառողական				
Ոչ ժամկետանց	56,461,435	206,700	56,254,735	0.37%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր	184,955	631	184,324	0.34%
- 31-ից 60 օր	56,659	15,175	41,484	26.78%
- 61-ից 90 օր	46,812	10,574	36,238	22.59%
- 91-ից 180 օր	98,047	76,052	21,995	77.57%
- 180 օրից ավել	72024	50,451	284,041	70.05%
Հեղամենը	**56,919,932**	**359,583**	**56,822,817**	0.63%
Առևտուր				
Ոչ ժամկետանց	24,007,172	708,464	23,298,708	2.95%
Ժամկետանց՝			0	
- 1-ից 30 օր	3,319	101	3,218	3.04%
- 31-ից 60 օր			0	
- 61-ից 90 օր	256	131	125	51.17%
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել			0	
Հեղամենը	**24,010,747**	**708,696**	**23,302,051**	**2.95%**
Արտադրություն				
Ոչ ժամկետանց	19,388,879	369,185	19,019,694	1.90%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել			0	
Հեղամենը	**19,388,879**	**369,185**	**19,019,694**	**1.90%**
Շինարարություն				
Ոչ ժամկետանց	7,738,895	703	7,738,192	0.01%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Հեղամենը	**7,738,895**	**703**	**7,738,192**	**0.01%**
Հիպոթեքային				
Ոչ ժամկետանց	9,167,111	39,629	9,127,482	0.43%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր				
- 31-ից 60 օր	6,804	1,508	5,296	22.16%
- 61-ից 90 օր	1960	434	1526	22.14%
- 91-ից 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Հեղամենը	**9,175,875**	**41,571**	**9,134,304**	0.45%
Գյուղատնտեսություն				
Ոչ ժամկետանց	1,131,363	1,159	1,130,204	0.10%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր	654	0.67	653.33	0.10%
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր				
- 91-ից 180 օր				
Հեղամենը	**1,132,017**	**1,160**	**1,130,857**	0.10%
Այլ ոլորտներ				
Ոչ ժամկետանց	16,769,604	26,501	16,743,103	0.16%
Ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր	657	1	656	0.10%
- 31-ից 60 օր				
- 61-ից 90 օր			0	
- 91-ից 180 օր	237	68	169	28.69%
- 180 օրից ավել	1,360	961	399	70.66%
Հեղամենը	**16,771,858**	**27,531**	**16,744,327**	0.16%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	**135,138,203**	**1,508,428**	**133,892,243**	1.12%

Ծանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Պետական արժեթղթեր	30/09/2019	31/12/2018
Պետական գանձապետական պարտատոմսեր	6,143,950	1,173,720
Պետական գանձապետական պարտատոմսերի պահուստ		
Ընդամենը	**6,143,950**	**1,173,720**

Հազ. դրամ

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2019		31/12/2018	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	783,654		1,034,529	
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		83,971		83,971
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	**783,654**	**83,971**	**1,034,529**	**83,971**
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (հնարավոր կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	**783,654**	**83,971**	**1,034,529**	**83,971**

Հազ. դրամ

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30/09/2019		31/12/2018	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		5,856		5,798
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	**-**	**5,856**	**-**	**5,798**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	**6,927,604**	**89,827**	**2,208,249**	**89,769**

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30.09.2019թ.-ի դրությամբ

Հազ. դրամ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	5,856	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	60,716	6.20
ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				89,827	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:

Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Ծանոթագրություն 17.1 "Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Հազ. դրամ

	30/09/2019	31/12/2018
Ակտիվ		
Ընդամենը գրավադրված արժեթղթեր	**23,768,117**	**21,400,762**
Այդ թվում		
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր	17,569,316	17,454,208
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր	6,198,801	3,946,554
Գրավադրված արժեթղթերի պահուստ		
Ընդամենը	**17,569,316**	**17,454,208**
Ռեպո համաձայնագրով ներգրավված միջոցներ	22,636,548	20,519,048

Ծանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	30/09/2019	31/12/2018
	470,809	
Ընդամենը	**470,809**	**-**

Ծանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հող, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ. ներդ.	Վարձակ.հիմն.միջ. գծով կապ. ներդ.	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2018	**7,385,387**	**2,983,545**	**711,497**	**2,345,403**	**676,494**	**377,404**	**14,479,730**
Ավելացում	81	225,381	9,294	117,478	294,475	77,308	**724,017**
Օտարում	(299,185)	(1,049)	(34,123)	(5,511)			**(339,868)**
Դուրս գրում		(30,982)		(192,004)			**(222,986)**
Վերախմբավորում	970,977	44,094		(40,456)	(970,910)		**3,705**
Վերագնահատում*	485,617						**485,617**
Օտարում (վերագնահատ*)	(31,014)						**(31,014)**
Ամորտիզացիայի դուրսգրում	(151,505)						**(151,505)**
Ամորտիզացիայի դուրսգրում (վերագնահատումից)	(300,847)						**(300,847)**
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2019	**8,059,511**	**3,220,989**	**686,668**	**2,224,910**	**59**	**454,712**	**14,646,849**
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2018	**468,449**	**1,881,819**	**271,682**	**1,435,171**	**-**	**91,754**	**4,148,875**
Ավելացում	152,797	194,412	63,600	137,245		17,135	565,189
Օտարում	(13,340)	(1,050)	(19,428)	(4,992)			(38,810)
Վերախմբավորում	3	76		3,628			3,707
Օտարում (վերագնահատ*)	(1,407)						(1,407)
Ամորտիզացիայի դուրսգրում	(151,504)	(30,365)		(183,630)			(365,499)
Ամորտիզացիայի դուրսգրում (վերագնահատումից)	(300,847)						(300,847)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետուժամանակաշրջանի վերջում30/09/2019	**154,151**	**2,044,892**	**315,854**	**1,387,422**	**-**	**108,889**	**4,011,208**
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							-
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	**7,905,360**	**1,176,097**	**370,814**	**837,488**	**59**	**345,823**	**10,635,641**
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	**6,916,938**	**1,101,726**	**439,815**	**910,232**	**676,494**	**285,650**	**10,330,855**

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ.գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2018	293,918	392,213	180	29,771	-	716,082
Ավելացում	7,368	21,490	26	781		29,665
Վերախմբավորում						-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2019	301,286	413,703	206	30,552	-	745,747
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2018	53,817	140,544	53	15,075	-	209,489
Ավելացում	19,410	30,561	12	2,304		52,287
Օտարում						-
Վերախմբավորում	(7)			8		1
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/09/2019	73,220	171,105	65	17,387	-	261,777
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	228,066	242,598	141	13,165	-	483,970
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	240,101	251,669	127	14,696	-	506,593

30.09.2019թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր Գործառնական օր» ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Ծանոթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/09/2019	31/12/2018
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	95,328	78,470
Ընդամենը	**95,328**	**78,470**
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(16,565)	(805)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	**78,763**	**77,665**
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	61	65
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով		
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	1	37
Կանխավճարներ մատակարարներին	416,756	626,051
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	952	1,600
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	45,309	60,341
Ընդամենը	**463,079**	**688,094**
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,632)	(6,881)
Ընդամենը	**458,447**	**681,213**
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	164,620	373,018
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ		
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	147,198	133,223
Այլ ակտիվներ	153,551	63,975
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(5,686)	(3,532)
Ընդամենը	**459,683**	**566,684**
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**996,893**	**1,325,562**

Ծանոթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/09/2019	31/12/2018
ՀՀ բանկերի	1,722	1,749
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	6,835	6,944
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Ընդամենը	**8,557**	**8,693**
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	6,188,268	12,875,437
Այլ	851	1,742
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	1,527,094	1,235,563
Այլ	46,608	67,268
Հաշվեգրված տոկոսներ	54,801	44,626
Ընդամենը	**7,817,622**	**14,224,636**
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,435,597	1,076,850
Վարկեր և ավանդներ	24,092,659	18,060,114
Այլ	58,253	47,876
Հաշվեգրված տոկոսներ	824,488	667,622
Ընդամենը	**26,410,997**	**19,852,462**
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	**34,237,176**	**34,085,791**

Ծանոթագրություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	Տրագիր	Արժույթ	ժամկետ	30/09/2019	Արժույթ	ժամկետ	31/12/2018
Ասիական Զարգացման Բանկ	ADB/TFP/RCA	USD	1 տարուց պակաս	876,726	USD	1 տարուց պակաս	1,462,058
Բլյուօրչարդ	BlueOrchard/MSE	USD	1-3 տարի	408,749	USD	1-3 տարի	812,081
ԴԵԳ	DEG/SME	USD	1-7 տարի	4,812,505	USD	1-7 տարի	4,966,974
Վերակառուցման և Զարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WiB	AMD	1-5 տարի	5,815,212	AMD	1-5 տարի	962,371
Ի էֆ էյ Ֆայնենշըլ Ինսթիթյուշընս Դեթ Ֆանդ	EFA_FIDF/SME	USD	1-3 տարի	1,183,406	USD	1-3 տարի	1,201,566
Ֆինետիկ էս Սի էյ	FINSCA/MSE	USD	1-3 տարի	480,457	USD	1-3 տարի	483,327
Գլոբալ Իմփեքտ Ինվեստմընտս	GLII/ME	USD	1-3 տարի	2,400,148	USD	1-3 տարի	2,406,903
Գլոբալ Իմփեքտ Ինվեստմընտս	GLII/ME	USD	1-4 տարի	1,423,102	USD	1-4 տարի	1,470,077
ՋԻԷԼԷՍ ՕԼԹԸՐՆԸԹԻՎ ԻՆՎԵՍՏՄԸՆԹՍ - ՄԻԿՐՈՖԻՆԱՆՍՖՈՆԴ	GLS_AI_MFF/ME	USD	1-4 տարի	474,094	USD	1-3 տարի	491,100
Ինկոֆին Ինվեսթմընթ Մենեջմենթ	INCOFINCVBA/MSE	USD	1-4 տարի	4,837,648	USD	1-4 տարի	4,841,134
Ինկոֆին Ինվեսթմընթ Մենեջմենթ	INCOFINCVBA/MSE	USD	1-4 տարի	1,443,692			
Հոլանդական Զարգացման բանկ	FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	4,820,042			
ՄԻԿՐՈ, ՓՈՔՐ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅԶԻԶ ԲՈՆԴԶ ԷՍ ԷՅ	MSMEBondsSA/MSME				USD	1-3 տարի	1,523,831
ՄԻԿՐՈ, ՓՈՔՐ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅԶԻԶ ԲՈՆԴԶ ԷՍ ԷՅ	MSMEBondsSA/MSME				USD	1-3 տարի	899,136
Սիմբիոտիկս-էսԻԲի IV Մայկրոֆայնընս Ֆանդ	SICAV-SIF/ME1	AMD	1-4 տարի	1,975,340	AMD	1-4 տարի	2,031,307
Սիմբիոտիկս-Գլոուբլ Ֆայնենշըլ Ինքյուժն Ֆանդ	SICAV-SIF/ME2	AMD	1-4 տարի	493,835	AMD	1-4 տարի	507,826
Սնծովյան առևտրի և զարգացման բանկ	BS/SME3	USD	1-5 տարի	2,359,282			
Ընդամենը				**33,804,238**			**24,059,690**

Ծանոթագրություն 22.2 ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Տրագիր	30.09.2019		31/12/2018	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեգրված տոկոս
ԳՀՀ / ՛՛Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման՛՛ վարկային ծրագիր	1,162,821	14,861		
ԳՀՀ /Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	224,999	3,026		
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	6,081,905	134,300	5,684,752	15,325
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Զարգացում" ծրագիր	164,056	3,556	295,655	1,252
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	293,012	1,900	32,548	470
Ընդամենը	**7,926,793**	**157,643**	**6,012,955**	**17,047**

Ծանոթագրություն 22.3 Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրեր	30/09/2019	31/12/2018
Հետգնման պայմանագրեր ֆինանսսական կազմակերպությունների հետ	22,636,548	20,166,042
Հետգնման պայմանագրեր հաճախորդների հետ		353,006
Ընդամենը	**22,636,548**	**20,519,048**

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/09/2019	31/12/2018
Ընթացիկ հաշիվներ	17,317,414	18,345,584
Ժամկետային ավանդներ	8,681,646	4,375,585
Այլ	994,345	305,499
Հաշվարկված տոկոսներ	296,294	148,719
Ընդամենը	**27,289,699**	**23,175,387**

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/09/2019	31/12/2018
Ընթացիկ հաշիվներ	358,182	470,687
Ժամկետային ավանդներ	26,172	
Այլ	2	222
Հաշվարկված տոկոսներ	349	20
Ընդամենը	**384,705**	**470,929**

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30/09/2019	31/12/2018
Ընթացիկ հաշիվներ	861,028	564,501
Ժամկետային ավանդներ		-
Այլ	11,784	7,487
Հաշվարկված տոկոսներ		19
Ընդամենը	**872,812**	**572,007**

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/09/2019	31/12/2018
Ընթացիկ հաշիվներ	16,026,081	18,123,242
Ժամկետային ավանդներ	54,272,725	47,735,780
Այլ	661,427	512,359
Հաշվարկված տոկոսներ	933,994	710,712
Ընդամենը	**71,894,227**	**67,082,093**

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/09/2019	31/12/2018
Ընթացիկ հաշիվներ	1,039,345	830,005
Ժամկետային ավանդներ	4,620,258	3,630,299
Այլ	48,945	37,166
Հաշվարկված տոկոսներ	48,131	30,882
Ընդամենը	**5,756,679**	**4,528,352**
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	**106,198,122**	**95,828,768**

30.09.2019թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 4.462.388 հազ. ՀՀ դրամ
30.09.2019թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից սառեցված գումար 590596 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 30.09.2019 թ դրությամբ ներգրաված ստորադաս փոխառություն չունի:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	30/09/2019	31/12/2018
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	5,477,762	2,060,960
Ընդամենը	**5,477,762**	**2,060,960**

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	30/09/2019	31/12/2018
Ածանցյալ գործիքներ		
Սվոփ	9,228	
Ֆորվարդ		
այլ		
Ընդամենը	**9,228**	**-**

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30/09/2019	31/12/2018
Շահաբաժիններ	387,749	235,498
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	44,605	44,882
Ընդամենը	**432,354**	**280,380**

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	30/09/2019	31/12/2018
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	31,181	51,610
ԱԱՀ-ի գծով	2,528	1,740
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	129,687	198,582
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	938,151	669,236
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	86,941	61,540
Այլ պարտավորություններ	476,519	243,560
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	**1,665,007**	**1,226,268**

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 25,635,343 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,852,533 հատ սովորական բաժնետոմս10400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Սուքիասյան Սարիբեկ Այբերտի	5,457,078	28.32%	
Սուքիասյան Խաչատուր Այբերտի	3,138,533	16.29%	
Սուքիասյան Էդուարդ Այբերտի	2,053,158	10.66%	
Սուքիասյան Ռոբերտ Այբերտի	3,250,354	16.87%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն՝

ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:

բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,

դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Սեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.09.2019թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.09.2019թ դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Հազ. դրամ

	30/09/2019	31/12/2018
Չօգտագործված վարկային գծեր	5,982,801	17,900,458
Տրամադրված երաշխիքներ	6,395,434	3,599,016
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(66,032)	(61,891)

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Հազ. դրամ

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		683,658
1-5 տարի		2,266,972
5 տարուց ավելի		135,559
Ընդամենը	**0**	**3,086,189**

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի դեպարտամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	30/09/2019	31/12/2018
Բանկի բաժնետեր	1,628,073	2,664,389
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	126,247	138,134
Ֆինանսական կազմակերպություն	50,128	67,482
Ընդամենը	**1,804,448**	**2,870,005**
Տոկոսային եկամուտ	214,455	298,477

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	30/09/2019	31/12/2018
Բանկի բաժնետեր	729,216	4,059,544
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	64,067	446,312
Ֆինանսական կազմակերպություն	206,444	177,455
Ընդամենը	**999,727**	**4,683,311**
Տոկոսային ծախս	21,577	597,568

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	30/09/2019	31/12/2018
Բանկի խորհրդին	**155,082**	**143,592**
Աշխատավարձ	155,082	143,592
Պարգևատրում		
Բանկի գործադիր մարմնին	**260,008**	**218,511**
Աշխատավարձ	260,008	218,511
Պարգևատրում		
Բանկի ներքին աուդիտին	**66,842**	**64,879**
Աշխատավարձ	66,342	64,579
Պարգևատրում	500	300
Ընդամենը	**481,932**	**426,982**

1)վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Զուգակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարներ.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սնանկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,
8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և չորրորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Սթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շոկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական,

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ըստ տարածաշրջանի,
- ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ըստ վարկերի ժամկետների,
- ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

ՏՀՋԿ* - Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն

30/09/2019

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՋԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀՋԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	32,743,133	442,899	1,309,121	154,354	34,649,507
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	91,197				91,197
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	11,209,077	87,210	188,617	6,212	11,491,116
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	6,900,084				6,900,084
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվողֆինանսական ակտիվներ	11,196				11,196
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	160,079,789	24,987	40,358		160,145,134
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	7,011,575		5,856		7,017,431
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17,569,316				17,569,316
Այլ ակտիվներ	77,755		1,010		78,765
Ընդամենը ակտիվներ	**236,165,091**	**555,096**	**1,544,962**	**160,566**	**238,425,715**

31.12.2018

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀՋԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀՋԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	35,483,934	591,436	1,936,668	146,007	38,158,045
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	10,758,103	1,908,354	500,741	8,752	13,175,950
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,882,703				3,882,703
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվողֆինանսական ակտիվներ	17,468				17,468
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	133,520,756	32,141	76,878		133,629,775
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	19,746,428		5,798		19,752,226
Այլ ակտիվներ	128,207		1,173		129,380
Ընդամենը ակտիվներ	**203,537,599**	**2,531,931**	**2,521,258**	**154,759**	**208,745,547**

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/09/2019	31/12/2018
Երևան	110,168,229	96,700,731
Կոտայք	11,144,047	7,759,921
Արարատ	6,983,323	6,261,967
Լոռի	6,777,194	4,658,632
Գեղարքունիք	5,343,578	4,127,286
Շիրակ	5,267,561	3,589,993
Արմավիր	4,753,874	3,349,154
Սյունիք	3,514,852	2,427,589
Արցախ	2,185,742	1,658,197
Արագածոտն	1,763,053	1,294,250
Վայոց Ձոր	1,176,900	956,980
Տավուշ	1,066,780	845,075
Ընդամենը	**160,145,134**	**133,629,775**

Վարկային ռիսկի վերլուծություն

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.09.2019թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 8.31%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.09.2019թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 162.389.435 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 30.09.2019թ-ի դրությամբ կազմել է 840,101 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2019թ III եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 157,441,858 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝110,190,456 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2019թ III եռամսյակում կազմել է 15,677,219 հազ. դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 18,074,505 հազ. դրամ:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելությունը կատարվում է մրցութային կարգով հատուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, նյութերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:
Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում,որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացր սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝
1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:
2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:
Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ
2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):
3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախկինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):
4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:
Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առնտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

0

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:
Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոլոր ազդակները:
Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝
1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:
Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:
Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

Շուկայական ռիսկ

1) շուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժութային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) շուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժութային ռիսկի և դիրքերի կառավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժութային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժութային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժութային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժութային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժութային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժութային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժութային դիրքերի և արտարժութային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Հազ. դրամ

Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն VAR
2019թ. II եռ.	1,644.49	194.49	212.94	92.24	39.10	1.89	1,015.46	230.03	15.24	2,128.44
2019թ. III եռ.	1,231.75	92.76	1,718.09	39.61	37.28	1.77	849.15	278.93	23.76	3,159.93
աճ/նվազում	-412.74	-101.73	1,505.14	-52.64	-1.82	-0.11	-166.31	48.90	8.52	1,031.49

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծություն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

30/09/2019

Հազ. դրամ

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,723,291	9,120,286	4,636,632	1,088,296	81,001	**34,649,507**
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				90,754	**91,197**
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	1,116,677	4,207,010	6,041,327	126,101	1	**11,491,116**
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	6,398,709	501,375				**6,900,084**
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	89,470,262	57,883,364	12,735,125	56,383		**160,145,134**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆին. ակտիվներ	7,017,431					**7,017,431**
Հետգնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	17,569,316					**17,569,316**
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		470,809				**470,809**
Այլ ակտիվներ	68,032	5,618	4,307	146	662	**78,765**
Ընդամենը ակտիվներ	**141,364,162**	**72,188,462**	**23,417,391**	**1,270,926**	**172,418**	**238,413,359**
Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	19,658,932	11,597,786	2,956,715	23,142	601	**34,237,176**
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	8,120,166	25,684,073				**33,804,239**
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	8,123,458					**8,123,458**
Հետգնման պայմանագրեր	22,445,820	190,728				**22,636,548**
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	53,831,549	43,872,037	6,794,874	1,656,763	42,899	**106,198,122**
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	248,112					**248,112**
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,116,443	4,361,319				**5,477,762**
Վճարվելիք զումարներ	432,354					**432,354**
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	717,176					**717,176**
Պահուստներ	66,032					**66,032**
Այլ պարտավորություններ	1,508,724	82,535	7,917	65,830	1	**1,665,007**
Ընդամենը պարտավորություններ	**116,268,766**	**85,788,478**	**9,759,506**	**1,745,735**	**43,501**	**213,605,986**
Հաշվեկշռային բաց դիրք	**25,095,396**	**(13,600,016)**	**13,657,885**	**(474,809)**	**128,917**	**24,807,373**
Շահույթ/վնասով վերարժևորվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժութային ածանցյալներ		**12,963,872**	**(13,255,155)**	**381,185**	**(87,934)**	**1,968**
Զուտ դիրք	**25,095,396**	**(636,144)**	**402,730**	**(93,624)**	**40,983**	**24,809,341**

31/12/2018

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,409,916	7,288,803	10,096,619	1,295,801	66,906	**38,158,045**
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	2,142,576	9,176,666	1,404,248	452,424	36	**13,175,950**
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,681,119	201,584				**3,882,703**
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	71,471,900	56,944,494	5,196,546	16,835		**133,629,775**
Հետգնման պայմանագրով գրավադրված արժեթղթեր	19,131,502	620,724				**19,752,226**
Այլ ակտիվներ	122,879	3,108	3,373	20		**129,380**
Այլ ակտիվներ	**115,959,892**	**74,235,379**	**16,700,786**	**1,765,080**	**66,942**	**208,728,079**
Պարտավորություններ						**-**
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	13,809,185	16,449,077	3,677,240	149,094	1,195	**34,085,791**
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	3,333,997	20,725,693				**24,059,690**
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	6,055,317					**6,055,317**
Հետգնման պայմանագրեր	20,204,342	314,706				**20,519,048**
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	46,307,832	42,176,826	5,826,961	1,488,309	28,840	**95,828,768**
Ստորադաս փոխառություն	705,853	2,676,296				**3,382,149**
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	273,836					**273,836**
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	102,880	1,958,080				**2,060,960**
Վճարվելիք զումարներ	280,380					**280,380**
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	849,982					**849,982**
Պահուստներ	61,891					**61,891**
Այլ պարտավորություններ	322,484	181,064	26,605	55,327		**585,480**
Այլ պարտավորություններ	**92,307,979**	**84,481,742**	**9,530,806**	**1,692,730**	**30,035**	**188,043,292**
Հաշվեկշռային բաց դիրք	**23,651,913**	**(10,246,363)**	**7,169,980**	**72,350**	**36,907**	**20,684,787**
Շահույթ/վնասով վերարժևորվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն						
Համախառն մարվող արժութային ածանցյալներ	**(2,040,328)**	**9,400,298**	**(7,364,942)**	**145,120**	**(122,680)**	**17,468**
Բաց դիրք	**21,611,585**	**(846,065)**	**(194,962)**	**217,470**	**(85,773)**	**20,702,255**

* "I խմբի արտարժույթի" կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ռսկու ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ
** "II խմբի արտարժույթի" կազմը հետևյալն է. ՌԴ ռուբլի, KZT,Վրացական լարի, ՄԱԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում՝

Դիսբալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2019թ. III եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 24,299,584 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 21,737,793 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով աճելով 2,561,791 հազ. դրամով կամ 11.8%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2019թ. III եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2019թ. III եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 6,443,744 հազ. դրամով կամ 36.1%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2019թ. III եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվազել է 1.8 տոկոսային կետով՝ կազմելով 114.2%՝ 2018թ. III եռամսյակի 116.0% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2019թ. III եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 114.2%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2019թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.742 տարի (2018թ. III եռամսյակի վերջի 1.411 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.331 տարով կամ 23.5%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.579 տարի) նշված ցուցանիշն աճել է 0.163 տարով կամ 10.3%-ով

Պարտավորությունների դյուրացիան 2019թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.904 տարի (2018թ. III եռամսյակի վերջի 0.874 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.03 տարով կամ 3.4%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.902) նշված ցուցանիշն աճել է 0.002 տարով կամ 0.2%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2019թ. III եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.871 (2018թ. III եռամսյակի վերջի 0.643-ի դիմաց)՝ աճելով 0.228-ով կամ 35.4%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.783) նշված ցուցանիշն աճել է 0.088-ով կամ 11.2%-ով:

Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ

30.09.2019թ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր				8,121,925		7,139,550		-		4,820,200		
Ընդամենը	-	-	-	8,121,925	-	7,139,550	-	-	-	4,820,200	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(8,121,925)	-	(7,139,550)	-	-	-	(4,820,200)	-	-

31/12/2018

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
Տեղաբաշխված միջոցներ	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը												
Ներգրավված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում՝												
- վարկեր				10,101,728		4,231,924		101,104				
Ընդամենը	-	-	-	10,101,728	-	4,231,924	-	101,104	-	-	-	-
Զուտ դիրք	-	-	-	(10,101,728)	-	(4,231,924)	-	(101,104)	-	-	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 30/09/2019թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2018թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			4.60	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6.6	1.2	7.70	2.60
- միջբանկային վարկեր		1.8	0.00	2.60
- միջբանկային ռեպո	6.2		6.70	0.00
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.4	8.6	12.05	6.24
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվողն վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	10.4	6.8	11.50	5.60
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.4	5.2	7.90	4.80
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.9	3.6	5.09	3.80

3) մոդելների նկարագրությունը

Արտարժութային ռիսկ

Արտարժութային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ՝ փաթեթ) համար:

Արտարժութային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժութային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժութային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժութային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժութային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժութային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժութային քաղաքականությունը միտված է արտարժութային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դինամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույքով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- V ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- V հնարավոր կորուստների գնահատում,
- V հեջավորման գործիքների կիրառում,
- V ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- V կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շոկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շոկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):
Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

3) իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի գնահատում:

2019թ. III եռամսյակի ընթացքում ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրացվելիության ցուցանիշները նվազել են համապատասխանաբար 6.3, 48.0 և 24.9 տոկոսային կետով:

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30/09/2019

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող	Մարմանր մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	34,649,443	64	-	-	-	-	-	34,649,507
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	-	-	91,197	-	-	-	-	-	-	91,197
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-	-	62,042	7,584,358	1,039,617	-	2,382,245	-	422,854	11,491,116
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	6,900,084	-	-	-	-	-	6,900,084
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	11,196	-	-	-	-	-	11,196
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	1,890	-	-	468,919	-	-	470,809
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	1,951,278	123,730		13,764,781	14,504,423	18,179,110	83,305,908	28,315,904	-	160,145,134
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	-	195,257	880	178,679	3,383,579	3,169,209	89,826	7,017,430
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	-	-	-	17,569,316	-				-	17,569,316
Այլ պահանջներ	15,893	-	-		3,381	-	-	59,490	-	78,764
Ընդամենը	1,967,171	123,730	34,802,682	46,026,946	15,548,301	18,357,789	89,540,651	31,544,603	512,680	238,424,553
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	1,714,393		13,929,798	10,384,641	6,892,340	5,630,920	42,358,883	14,708,036	131,854	95,750,865
II խմբի արտարժույթով	-		1,116,324	128,931	3,026	6,135	43,916	-	-	1,298,332
Այդ թվում՝										
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			75,790							75,790
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	1,872,662	123,730	258,292	43,268,788	14,128,094	16,656,511	86,345,268	31,507,016		194,160,361
Անտոկոս	94,509		34,468,600	2,758,158	1,420,207	1,701,278	3,195,383	37,587	512,680	44,188,402
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	-	-								-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների	-	-	1,552,684	12,102,432	1,712,184	3,767,623	10,790,705	4,311,548	-	34,237,176
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ա	-	-	-	5,718,714	598,951	613,396	26,391,226	481,952	-	33,804,239
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	-	-	39,021	280,294	23,537	364,585	7,246,330	169,691	-	8,123,458
Հետգնման պայմանագրեր	-	-	-	22,636,548	-	-	-	-	-	22,636,548
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	37,320,125	16,051,519	11,584,988	24,076,254	14,956,259	2,208,977	-	106,198,122
Ստորադաս փոխառություն	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	-	-	-	1,098,681	-	951,548	3,427,533	-	-	5,477,762
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	-	-	-	-	248,112	-	-	-	-	248,112
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	-	-	-	9,228	-	-	-	-	-	9,228
Վճարվելիք գումարներ	-	-	387,749	44,605	-	-	-	-	-	432,354
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	717,176	-	-	-	-	717,176
Պահուստներ	-	-		66,032						66,032
Այլ պարտավորություններ	-	-	1,419,393	232,109	13,053	408	44	-	-	1,665,007
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ				1,141,452	877,750	1,849,581	8,042,779	466,674		12,378,236
Ընդամենը	-	-	40,718,972	59,390,842	15,775,751	31,623,395	70,854,876	7,638,842	-	226,002,678
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	-	-	13,898,099	26,028,966	6,544,230	16,697,499	29,859,896	2,626,690	-	95,655,380
II խմբի արտարժույթով	-	-	488,655	481,633	266,915	196,684	247,953	-	-	1,681,840
Այդ թվում՝										-
"Խոշոր" պարտավորություններ				20,655,987	21,637	364,091	7,572,703			28,614,418
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով				8,121,925		7,139,550		4,820,200		20,081,675
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով			10,506,064	53,329,382	13,663,700	31,150,528	55,288,530	2,818,378		166,756,582
Անտոկոս		-	30,212,908	6,061,460	2,112,051	472,867	304,871	264	-	39,164,421
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	1,967,171	123,730	(5,916,290)	(13,363,896)	(227,450)	(13,265,606)	18,685,775	23,905,761	512,680	12,421,875
Այդ թվում՝										-
I խմբի արտարժույթով	1,714,393	-	31,699	(15,644,325)	348,110	(11,066,579)	12,498,987	12,081,346	131,854	95,485
II խմբի արտարժույթով	-	-	627,669	(352,702)	(263,889)	(190,549)	(204,037)	-	-	(383,508)
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	75,790	(8,121,925)	-	(7,139,550)	-	(4,820,200)	-	(20,005,885)
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	1,872,662	123,730	(10,247,772)	(10,060,594)	464,394	(14,494,017)	31,056,738	28,688,638	-	27,403,779
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք	1,967,171	2,090,901	(3,825,389)	(17,189,285)	(17,416,735)	(30,682,341)	(11,996,566)	11,909,195	12,421,875	

Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան 31/12/2018

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող	Մարմանր մնացել է							Անժամկետ	Ընդամենը
	Ժամկետային	Ժամկետանց	Ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6 ամսից մինչև 12 ամիս	1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ			36,186,028	1,972,017						38,158,045
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	-	-	116,058	-	-	-	-	-		116,058
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				6,834,632	1,466,421	183,134	2,721,169	161,083	1,809,511	13,175,950
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	-	-		3,882,703						3,882,703
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ				17,468						17,468
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	222,871	237,497		15,017,474	16,373,027	16,216,225	61,368,037	24,194,644		133,629,775
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				100,252	211,678	182,010	1,173,276	541,034	89,768	2,298,018
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր				17,454,208						17,454,208
Այլ պահանջներ	13	-		73,657	3,295		217	483		77,665
Ընդամենը	222,884	237,497	36,302,086	45,352,411	18,054,421	16,581,369	65,262,699	24,897,244	1,899,279	208,809,890
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով										
II խմբի արտարժույթով	261,867	161,993	17,457,903	11,910,661	9,700,299	6,416,475	31,518,834	13,988,182	208,462	91,624,676
Այդ թվում՝	-	-	1,308,814	293,540	626	1,337	14,141	-	3,021	1,621,479
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			540,056							540,056
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	222,871	237,497	220,981	43,959,434	18,031,637	16,539,184	64,995,842	24,761,029	1,806,490	170,774,965
Անտոկոս	13	-	35,541,049	1,392,977	22,784	42,185	266,857	136,215	92,789	37,494,869
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ	-	-								-
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների	-	-	1,197,678	5,851,180	4,309,846	12,386,214	8,232,128	2,108,747		34,085,793
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ա	-	-		349,797	3,177,574	6,068,147	13,013,362	1,450,809		24,059,689
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	-	-	25,315	5,275	70,255	58,484	5,895,988			6,055,317
Հետգնման պայմանագրեր	-	-		20,519,048						20,519,048
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	-	-	39,161,057	12,396,868	9,848,257	20,463,896	11,830,458	2,128,232		95,828,768
Ստորադաս փոխառություն				21,725				3,360,424		3,382,149
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն			273,836							273,836
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր			26,421				2,034,539			2,060,960
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն										-
Վճարվելիք գումարներ			280,380							280,380
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ			849,982							849,982
Պահուստներ	-	-	61,891							61,891
Այլ պարտավորություններ	-	-	961,140	258,870	518	5,740	-	-	-	1,226,268
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ				5,508,107	700,529	6,721,642	8,569,195			21,499,473
Ընդամենը	-	-	42,837,700	44,910,870	18,106,979	45,704,123	49,575,670	9,048,212	-	210,183,554
I խմբի արտարժույթով	-	-	15,004,087	12,446,325	10,060,828	26,980,803	23,221,052	6,195,894	-	93,908,989
II խմբի արտարժույթով	-	-	503,572	424683	248,615	436,718	81,313	-	-	1,694,901
"Խոշոր" պարտավորություններ			13,812,688		72,275	5,955,780				19,840,743
Այդ թվում՝										-
Փոփոխվող տոկոսադրույքներով			10,101,728	4,231,924	101,104					14,434,756
Ֆիքսված տոկոսադրույքներով	-	-	10764668	37,412,330	20,193,520	45,916,216	29,443,922	7,597,403	-	162,595,601
Անտոկոս	-	-	32,818,160	327,416	1,881	5,740	-	-		33,153,197
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	222,884	237,497	(6,535,614)	441,541	(52,558)	(29,122,754)	15,687,029	15,849,032	1,899,279	(1,373,664)
Այդ թվում՝										
I խմբի արտարժույթով	261,867	161,993	16,954,331	11,485,978	9,451,684	5,979,757	31,437,521	13,988,182	208,462	89,929,775
II խմբի արտարժույթով	-	-	(12,503,874)	293,540	(71,649)	(5,954,443)	14,141	-	3,021	(18,219,264)
Փոփոխվող տոկոսադրույքների համար	-	-	(10,543,687)	6,547,104	(2,161,883)	(29,377,032)	35,551,920	17,163,626	1,806,490	18,986,538
Ֆիքսված տոկոսադրույքների համար	13	-	2,722,889	1,065,561	20,903	36,445	266,857	136,215	92,789	4,341,672
Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք	222,884	460,381	(6,075,233)	(5,633,692)	(5,686,250)	(34,809,004)	(19,121,975)	(3,272,943)	(1,373,664)	

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահնված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30.09.2019	31.12.2018
Կանոնադրական կապիտալ	25,635,343	22,266,343
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս		
Պահուստներ՝	7,602,986	7,374,540
Գլխավոր պահուստ	3,105,000	3,000,000
Վերագնահատման պահուստներ	4,497,986	4,374,540
Չբաշխված շահույթ (վնաս)	4,826,523	3,550,947
Ընդամենը կապիտալ	**38,064,852**	**33,191,830**

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
2019թ.	**Հիմնական կապիտալ**	**Լրացուցիչ կապիտալ**	**Ընդհանուր Կապիտալ**	**Վարկային ռիսկ**	**Շուկայական և գործառն.ռիսկ**	**համարժեք.Փաստացի %**	**ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %**
	1	**2**	**3 (1+2)**	**4**	**5**	**6**	**7**
Հունվար	26,906,529	6,490,827	33,397,356	200,970,617	2,619,987	14.99	12
Փետրվար	27,000,876	6,639,226	33,640,102	205,658,127	2,607,664	14.79	12
Մարտ	27,492,103	6,412,428	33,904,531	198,991,611	2,842,016	15.23	12
Ապրիլ	29,302,537	5,485,391	34,787,928	204,535,057	3,161,462	15.07	12
Մայիս	29,498,890	5,544,102	35,042,992	209,511,352	3,006,944	14.94	12
Հունիս	29,440,126	5,232,053	34,672,179	214,690,443	3,068,754	14.43	12

Հուլիս	29,762,699	5,240,248	35,002,947	218,686,263	3,202,317	14.27	12
Օգոստոս	29,945,421	5,207,962	35,153,383	217,533,085	3,245,905	14.37	12
Սեպտեմբեր	29,939,704	5,210,441	35,150,145	220,551,631	3,538,605	14.06	12
	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
2018թ.	**Հիմնական կապիտալ**	**Լրացուցիչ կապիտալ**	**Ընդհանուր Կապիտալ**	**Վարկային ռիսկ**	**Շուկայական և գործառն.ռիսկ**	**համարժեք.Փաստացի %**	**ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %**
	1	**2**	**3 (1+2)**	**4**	**5**	**6**	**7**
Հունվար	22,237,931	8,895,172	31,133,103	162,604,603	2,964,793	16.62	12
Փետրվար	22,372,558	8,949,023	31,321,581	164,993,021	2,881,752	16.57	12
Մարտ	22,394,302	8,957,721	31,352,023	167,283,611	2,932,572	16.35	12
Ապրիլ	22,477,933	8,991,173	31,469,106	171,626,878	3,114,747	15.93	12
Մայիս	22,564,866	9,025,947	31,590,813	1,896,546,361	2,895,764	1.64	12
Հունիս	24,486,179	8,024,985	32,511,164	178,105,489	2,931,788	16.05	12
Հուլիս	25,608,927	7,454,226	33,063,153	176,320,294	2,947,230	16.46	12
Օգոստոս	25,832,738	7,611,498	33,444,236	177,374,129	2,849,681	16.63	12
Սեպտեմբեր	25,916,416	7,386,936	33,303,352	182,523,604	2,664,827	16.27	12
Հոկտեմբեր	25,965,103	7,455,384	33,420,487	187,015,180	2,647,373	15.98	12
Նոյեմբեր	26,177,739	7,361,071	33,538,810	190,171,448	2,537,621	15.87	12
Դեկտեմբեր	26,735,335	6,758,956	33,494,291	196,080,641	2,554,422	15.41	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.09.2019թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	**Ակտիվներ**	**Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ**	**Անավարտ ժամկետային գործառնություններ**	**Ընդամենը վարկային ռիսկ**
0%	67,616,756	250,822		-
10%	6,429,170			642,917
20%	984,709			196,942
30%	153,094			45,928
35%	4,357,466			1,525,113
50%	1,375,106			687,553
75%	30,094,574	317,452		22,809,020
100%	74,531,974	3,106,662	205,887	77,844,523
110%	314,878	83,946		438,706
150%	68,728,014	5,568,901		111,445,373
200%	2,520,538			5,041,076
Ընդամենը	257,106,279	9,327,783	205,887	220,677,151

31.12.2018թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	65,560,897	234,483		-
10%	3,812,100			381,210
20%	967,429			193,486
30%	310,033		30,728	102,228
35%	3,114,295			1,090,003
50%	1,949,936			974,968
75%	1,477,748			1,108,311
100%	89,319,445	4,762,189		94,081,634
110%				-
150%	60,349,814	5,799,547	145,407	99,442,152
Ընդամենը	226,861,697	10,796,219	145,407	197,373,992

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.09.19թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխատվություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառուն, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն զեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրավված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.
Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.
Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.09.19թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

30.09.19թ. դրությամբ բանկը գրավադրված ակտիվներ չունի :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

30.09.2019թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

Գրավի տեսակ	30/09/2019		31/12/2018	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	60,164,578	242,837,386	52,110,663	210,104,952
Ավտոմեքենա	1,708,173	6,098,310	1,660,810	6,192,910
Սարքավորում	1,948,542	9,376,244	1,663,811	5,967,455
Պատրաստի արտադրանք	2,525,280	8,687,500	1,181,078	5,188,986
Երաշխավորություն	51,475,102	257,164,180	40,268,615	197,344,316
Դրամական միջոցներ	3,412,754	4,073,129	556,889	964,047
Ոսկյա իրեր	11,380,816	13,946,859	9,417,962	11,398,065
Այլ արժեթղթեր	625,818	628,962	287,512	773,543
Այլ գրավ	15,637,908	28,069,397	15,787,642	22,179,624
Գրավ առկա չէ	13,510,464		12,203,221	
Ընդամենը	**162,389,435**	**570,881,967**	**135,138,203**	**460,113,898**

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ Մ.Պողոսյան